

Հանտաւեմբ ի գործադրութիւն.
Գլուզ Զ. Կարպիկոս
Սամենայն Հայոց
ի 25 յունիսի 1945 տմի
ի Ս. Էջմիածին

ԵԶԳԱՅԻՆ-ԵԿԵՂԵՑԸԿԵՆ ԺՈՂՈՎ ԳՈՒՄԾԵՐԵԼՈՒ ՀԱՏՈՒԿ ԿԸՆՈՒԵԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու Գերագույն կանոնագիրը մարմինը Ազգային-Եկեղեցական ժողովն է:

2. Ազգային-Եկեղեցական ժողովը գումարվում է Ս. Էջմիածնում:

3. Ազգային-Եկեղեցական ժողովը հրավիրում է Ամենայն Հայոց Սայրագույն Պատրիարք Կարողիկոսը:

4. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի նախագահն է Ամենայն Հայոց Սայրագույն Պատրիարք Կարողիկոսը:

5. Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և Կ. Պոլսո Պատրիարքները ժողովի նախաթռու անդամներն են:

6. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հիվանդության դեպքում Ազգային-Եկեղեցական ժողովին նախագահում են Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և կամ Կ. Պոլսո Պատրիարքը: Սոցա բացակայության դեպքում նախագահում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տեղապահը՝ Կաթողիկոսի հանձնարարությամբ:

7. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի իրավասությանն ենթակա են Հետևալ Հիմնական խնդիրները.

Ա) Ընտրություն Ամենայն Հայոց Սայրագույն Պատրիարք-Կարողիկոսի:

Բ) Ընտրություն Ս. Էջմիածնի Գերապետին Հոգևոր Խորհրդի անդամների:

Գ) Հաստատություն Ազգային-Եկեղեցական Սահմանադրության:

Դ) Քննություն և վճռահատություն Եկեղեցական և այլ կանոնական և ընդհանուր հարցերի:

Ե) Կարգավորում Եկեղեցական տնտեսական վիճակի:

8. Ազգային-Եկեղեցական ժողովը որո-

շում է իր զբաղմունքների օրակարգը և գործունեության ներքին հրահանգը.

9. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի անդամ են՝

Ա) Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները.

Բ) Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն իր եպիսկոպոսներով և Երուսաղեմի ու Կ. Պոլսի պատրիարքները:

Գ) Հայոց Եկեղեցու բոլոր առաջնորդները:

Դ) Հայոց Եկեղեցու բոլոր եպիսկոպոսները:

Մանրություն. — Առաջնորդի անձամբ ժողովին մասնակցել չկարողանալու դեպքում մասնակցում է թեմի հոգևորականության ընտրյալ Հոգևորական ներկայացուցիչը:

10. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի անդամ են Ս. Էջմիածնի, Տանն Կիլիկիո, Ս. Երուսաղեմի միաբանության, Կ. Պոլսի պատրիարքության մի-մի ներկայացուցիչները:

11. Ազգային-Եկեղեցական ժողովի անդամ կարող են լինել ժողովրդից ընտրված երեսուն տարին լրացած իրավասուժխականները:

12. Յուրաքանչյուր թեմի ժողովուրդ մասնակցում է Ազգային-Եկեղեցական ժողովին իր ընտրած մեկ կամ ավելի պատգամավորներով:

13. Մինչև քան և հինգ հազար ժողովուրդ ունեցող թեմը ընտրում է մեկ պատգամավոր, յուրաքանչյուր թեմ ընտրում է այնքան պատգամավոր, որքան անդամ քան և հինգ հազար ժողովուրդ է պարունակում իր մեջ:

Վերջին 25.000-ը կարող է լրիվ մինել, բայց ոչ պակաս 10.000-ից:

Սանօրություն.—Ա. Յուրաքանչյուր թեմ իր ընտրելի պատգամավորների թվով ընտրում է անձնափոխանորդներ, որոնք փոխարինում են պատգամավորին, եթե նա որևէ պատճառով անկարող է անձամբ մասնակցել ժողովի:

Սանօրություն.—Բ. Յուրաքանչյուր թեմ վիճակագրության հիման վրա բաժանվում է շրջանների այն հաշվով, որ յուրաքանչյուր շրջան բաղկանաքսան և հինգ հազար ժողովրդից:

14. **Ազգային — Եկեղեցական ժողովի** թեմական պատգամավորների ընտրության մասնակցում են հոգևորականների և քաղաքացիական շափահասություն ունեցող աշխարհական իրավասու ծխականները:

15. Յուրաքանչյուր հազար շունչ ունեցող համայնքը ընտրում է մի պատվիրակ:

Սանօրություն.—Փոքր համայնքները ըստ հարմարության միացվում են պատվիրակ ընտրելու համար:

16. **Պատվիրակները** պատգամավորին կարող են ընտրել իրենց միջից կամ դրսից:

17. **Ազգային — Եկեղեցական պատգամավորների,** անձնափոխանորդների, պատվիրակների ընտրությունը ՍՍՌ Միության սահմաններից դուրս գտնված թեմերում կատարվում է ըստ տեղական գործող Հայոց կանոնադրությունների, սահմանադրությունների և կամ ավանդական կարգերի, հարանգվելով սույն կանոնադրությամբ:

18. **Ազգային — Եկեղեցական ժողովի** պատգամավորների ընտրության առթիվ ծագած ամենատեսակ տարակուսանքների լուծումը տալիս է Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը:

19. **Կարիք եղած դեպքում** Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը տալիս է հարկավոր բացատրություններ և հրահանգներ, իսկ Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսությունը, Օրուաղեմի և Կ. Պոլսո Պատրիարքությունները վճռում են իրենց ներքին կանոնադրության համաձայն:

20. **Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի** մահվան դեպքում կաթողիկոսի ընտրության համար Ազգային — Եկեղեցական ժողով հրավիրում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Տեղապահը Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի հետ:

21. Նոր կաթողիկոսի ընտրությունը տեղի է ունենում կաթողիկոսի մահվանից ոչ ուշ քան վեց ամիս հետո:

22. **Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի** ընտրությունը կատարվում է Ս. Էջմիածնի Տաճարում սույն կանոնադրության համաձայն:

23. **Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի** ընտրության կարգը որոշում է Ազգային — Եկեղեցական ժողովը:

Սույն կանոնադրությունն ընդունված և վավերացված է 1945 թ. հունիսի 19-ին տեղի ունեցած Ազգային — Եկեղեցական ժողովի երրորդ նիստում:

Դիվան ԱԶԳԱՅԻՆ —
ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԾ